

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Оксана РОКУНЕЦЬ-СОРОЧАН, 1981 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2006 році Вінницький національний медичний університет за спеціальністю «Лікувальна справа» та отримала кваліфікацію лікаря, у 2020 році закінчила Одеський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та отримала кваліфікацію магістра публічного управління та адміністрування. Працює на посаді директора Департаменту охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації, м. Одеса, виконала акредитовану освітньо-наукову програму за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Національного університету «Одеська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Одеса від «03» липня 2025 року № 64, у складі:

- Голови разової спеціалізованої вченої ради Наталії ДРАГОМИРЕЦЬКОЇ, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри соціально-гуманітарних наук Навчально-наукового інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка»,
- Рецензентів Олександра ВОРОНОВА, доктора наук з державного управління, доцента, професора кафедри соціально-гуманітарних наук Навчально-наукового інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка»,
Ганни ПАНЧЕНКО, кандидата наук з державного управління, доцента, доцента кафедри публічного управління та регіоналістики Навчально-наукового інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка»,
- Офіційних опонентів Віталія БАШТАННИКА, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування Навчально-наукового інституту державного управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»,
Миколи ЛАХИЖІ, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри публічного управління, адміністрування та права Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,

на засіданні «25» серпня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» Оксані РОКУНЕЦЬ-СОРОЧАН на підставі публічного захисту дисертації «Вдосконалення державно-громадської взаємодії з питань реалізації державної політики в сфері охорони здоров'я» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Дисертацію виконано у Національному університеті «Одеська політехніка», Міністерство освіти в науки України, м. Одеса.

Науковий керівник Ірина МАТВЄЄНКО, доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій Навчально-наукового інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, характеризується науковим змістом результатів роботи, логічною структурованістю тексту, актуальністю тематики роботи, належним рівнем обґрунтування наукових результатів, висновків та пропозицій. Дисертаційне дослідження Оксани РОКУНЕЦЬ-СОРОЧАН вирішує важливе завдання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» - запропоновано новий концептуальний підхід до проблематики вироблення, розвитку та вдосконалення державно-громадської взаємодії при реалізації державної політики в сфері охорони здоров'я, що полягає у: виробленні нового формулювання змісту категорій «взаємодія», «державно-громадська взаємодія в сфері охорони здоров'я»; виокремленні мети, принципів, форм, видів і методів державно-громадської взаємодії при реалізації державної політики в сфері охорони здоров'я; визначення ролі органів державної влади при сприянні розвитку державно-громадської взаємодії при реалізації державної політики в сфері охорони здоров'я; розробці нових шляхів вдосконалення державно-громадської взаємодії при реалізації державної політики в сфері охорони здоров'я.

Дисертація виконана державною мовою.

Оформлення дисертації виконано згідно з чинними вимогами Міністерства освіти та науки України та вимогами освітньої-наукової програми «Публічне управління та адміністрування» Національного університету «Одеська Політехніка».

Здобувачка має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 у наукових фахових виданнях України:

1. Рокунець-Сорочан О. М. Методологічні підходи формування державно-громадської взаємодії в процесі реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я. Теоретичні та прикладні питання державотворення. 2022. Вип. 28. С. 137-145. DOI: <https://doi.org/10.35432/tisb282022332891>

2. Рокунець-Сорочан О. М. Наукові підходи щодо розуміння державно-громадської взаємодії як основи вдосконалення державної політики в сфері охорони здоров'я. Теоретичні та прикладні питання державотворення. 2025. Вип. 33 С. 346-356. DOI: <https://doi.org/10.35432/tisb332025332101>

3. Рокунець-Сорочан О. М. Напрями вдосконалення державно-громадської взаємодії у сфері охорони здоров'я: стратегічні орієнтири та управлінські підходи в контексті реалізації державної політики. Наукові інновації та передові технології. Серія «Управління та адміністрування». 2025. Вип. 6 (46). С. 265-282. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-6\(46\)-265-282](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-6(46)-265-282) URL:

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти та офіційні опоненти) та висловили зауваження:

1. Наталія ДРАГОМИРЕЦЬКА, доктор наук з державного управління, Національний університет «Одеська політехніка», професор кафедри соціально-гуманітарних наук Навчально-наукового інституту публічної служби та управління.

Без зауважень.

2. Олександр ВОРОНОВ, доктор наук з державного управління, Національний університет «Одеська політехніка», професор кафедри соціально-гуманітарних наук Навчально-наукового інституту публічної служби та управління.

В цілому позитивно оцінив подане до захисту дисертаційне дослідження, втім вказав на окремі дискусійні положення дисертації та висловив такі зауваження і пропозиції.

1. Автором дисертаційного дослідження поняття «взаємодія» відносно філософських та психологічних його засад в п.1.1 розглянуто в загальному плані, з посиланням на енциклопедичні джерела, що висвітлено на стор. 39-40. Однак, для більш достовірного обґрунтування історії формування даного поняття та кращого його розуміння в сучасній державно-громадській сфері, було б доцільно представити еволюцію філософських та психологічних теоретичних засад поняття «взаємодія» в хронологічному порядку. Цей аналіз доцільно оформити у вигляді порівняльної таблиці, що сприятиме більшій наочності та науковій достовірності викладу. Такий підхід значно посилив би п. 1 загальних висновків, де дисертант підсумовує викладені підходи. Крім того, дослідження поняття «взаємодія» в публічній сфері ґрунтується здебільшого на психологічних аспектах. Для поглиблення наукової цінності роботи доцільно було б провести аналіз складових теорії міжособистісної взаємодії, як: теорія обміну, теорія інтеракціонізму, теорія системного підходу та теорія управління враженнями.

2. У дисертаційному дослідженні поняття «рішення», «управлінське рішення», «прийняття рішень» авторкою застосовується постійно без розкриття їх змісту, логіки й етапності у сфері публічного управління охороною здоров'я. Внаслідок цього втрачається аналітична глибина врахування цього елемента в процесах державно-громадської взаємодії. На стор. 66, 70, 74, 91, 116, тощо не визначено особливості процесів прийняття рішень щодо охорони здоров'я, технологій їх формування, взаємодії влади та громадян в процесі їх прийняття, не проаналізовано процес формування саме колективних рішень, як основних в системі державно-громадської взаємодії. Не уточнено, як прийняття рішень в системі державно громадської взаємодії відрізняється від індивідуального управлінського вибору, зокрема у питаннях відповідальності, легітимності, узгодження інтересів різних стейкхолдерів. Уточнення особливостей функціонування пацієнтських організацій, професійних медичних асоціацій, НУО, експертної спільноти в процесі прийняття відповідних рішень покращило би дослідження.

3. В структурі міжнародного досвіду дисертантка наводить приклад застосування державно-громадської взаємодії в період подолання пандемії COVID-19 такими державами як Німеччина та Франція на стор.173-174. Але бажано наголосити, що саме в період подолання пандемії COVID-19 державно-громадська взаємодія отримала великого актуального досвіду. Матеріал наведений авторкою здається неповним без врахування досвіду інших країн, наприклад Південної Кореї (швидкого впровадження системи відстеження контактів (contact tracing) із використанням даних мобільних операторів, кредитних карток та GPS) та Естонії (у березні 2020 року естонськими урядовцями разом із громадськими організаціями за 48 годин було розроблено десятки цифрових рішень з подолання COVID-19).

4. Ключовим елементом дослідження дисертанткою визначено алгоритм державно-громадської взаємодії з проектами та програмами міжнародної технічної допомоги щодо реалізації державної політики в сфері охорони здоров'я на стор. 224. Це без сумніву цікава наукова знахідка, але бажано звернути увагу на декілька дискусійних моментів. По-перше це надмірна лінійність процесу - алгоритм подається як послідовність етапів, хоча в реальності взаємодія з донорами та громадянським суспільством має циклічний характер і передбачає зворотний зв'язок на кожному етапі. Крім того, це недостатня деталізація ролі громадськості, тобто громадські організації згадуються лише як ініціатори або консультанти, проте їх роль у моніторингу, незалежній оцінці та адвокації недооцінена. Ну і здається є певна невизначеність

механізмів координації, при якій хоч і згадуються робочі групи, але не розкрито механізм запобігання дублюванню проєктів, конфлікту інтересів чи надмірної залежності від донорів, тощо. Цей алгоритм бажано доопрацювати в системну модель визначеного процесу.

Висловлені зауваження та дискусійні положення підкреслюють творчий характер дослідження, комплексний характер досліджуваної теми, але суттєво не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження.

3. Ганна ПАНЧЕНКО, кандидат наук з державного управління, Національний університет «Одеська політехніка», доцент кафедри публічного управління та регіоналістики Навчально-наукового інституту публічної служби та управління. Відмітила високий рівень дисертаційного дослідження, актуальність обраної теми, наукову новизну одержаних результатів, які мають суттєве значення для галузі науки «Публічне управління та адміністрування», наголосила на актуальності та своєчасності дисертаційного дослідження здобувача. Відзначила, що робота є самостійним науковим дослідженням та відповідає вимогам, які ставляться до такого виду робіт.

В межах дискусії висловилася щодо раніше висловлених зауважень:

1. У підрозділі 1.1 (с. 48-49) авторкою дисертаційного дослідження запропоновано класифікацію поняття «взаємодія» за такими основними параметрами: вид, форма, кількість учасників, спрямованість, функції та тип реалізації взаємодії. На наш погляд, доцільним виглядало розширення роз'яснення особливостей кожного із зазначених параметрів та підвидів.

2. У підрозділі 1.3 дисертантка обґрунтовано висвітлює особливості взаємодії держави і громадськості в сфері охорони здоров'я, акцентуючи увагу на участь пацієнтів та громадян, яка «вважається центральною у сприянні сталому здоров'ю та медичному обслуговуванню» та має суб'єктно суб'єктний характер взаємодії. Разом із тим, запропонований аналіз був би ще більш ґрунтовним, якби авторка чітко вказала основні характеристики зазначених суб'єктів взаємодії – «пацієнт» та «активний громадянин», зазначивши принципи відмінності та особливості реалізації взаємодії.

3. У підрозділі 2.1 авторка, розглядаючи наукові підходи щодо державної політики в сфері охорони здоров'я для побудови державно-громадської взаємодії, активно оперує поняттями «політика охорони здоров'я», «державна політика охорони здоров'я» та «політика громадського здоров'я», даючи розгорнуту характеристику кожному з них, але, на наш погляд, недостатньо приділяє увагу на тому, яким чином співвідносяться зазначені поняття між собою. Надання градації співвідношення цих понять дозволило б глибше оцінити рівень відповідності державно-громадської взаємодії в сфері охорони здоров'я в Україні сучасним міжнародним стандартам.

Наведені дискусійні положення жодним чином не знижують наукової та прикладної цінності дисертації, а навпаки – окреслюють перспективи для подальших досліджень і вдосконалення теоретико-методологічної бази державно-громадської взаємодії з питань реалізації державної політики в сфері охорони здоров'я.

4. Віталій БАШТАННИК, доктор наук з державного управління, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Навчально-наукового інституту державного управління. Позитивно оцінив та підтримав дослідження О.М. Рокунець-Сорочан. Втім, зауважено, що:

1. У підрозділі 2.2 (с. 130) авторка дисертації зазначає, що подолання викликів та покращення здоров'я населення можливе за допомогою політики охорони здоров'я. Водночас аналіз складових стратегій, які можуть допомогти створити цілеспрямовану й практично орієнтовану державну політику, був би ще більш ґрунтовним, якби

дисертантка навела приклади їх практичного застосування, що дало б змогу краще ілюструвати актуальність теоретичних положень.

2. У підрозділі 2.2. авторка пропонує конкретні складові основних процедур забезпечення державно-громадської взаємодії з питань реалізації державної політики в сфері охорони здоров'я. На наш погляд, наукова робота посилилась би через унаочнення результатів здійсненого аналізу із акцентуванням на основних аспектах кожної із складових.

3. У підрозділі 3.1. авторка детально проаналізувала основні тенденції успішної реалізації державної політики в сфері охорони здоров'я на основі активної державно-громадської взаємодії багатьох країн (Португалія, Словенія, Італія, Німеччина, Франція Канада, США, Великобританії, Фінляндія та ін.). Водночас, варто було б зосередити увагу на зіставленні рівня залучення пацієнтських організацій в Україні та аналогічних структур у названих країнах, що дало б змогу оцінити потенціал успішності процесу імплементації зарубіжного досвіду державно-громадської взаємодії у сфері охорони здоров'я в сучасний український простір.

4. У розділі 3 дисертаційного дослідження, де аналізуються шляхи розширення державно-громадської взаємодії у сфері реалізації державної політики охорони здоров'я за рахунок проектів та програм міжнародної технічної допомоги, доцільно глибше розкрити умови забезпечення довготривалого системного ефекту від такої допомоги, аби вона не залишалася лише тимчасовим інструментом підтримки. Це питання набуває особливої актуальності в умовах обмежених ресурсів, високої залежності від донорського фінансування, воєнного стану та післявоєнного відновлення. Важливо також врахувати роль цифровізації як чинника, що підвищує прозорість, ефективність координації з донорами та сприяє інституціоналізації результатів міжнародних проектів у державну політику. Висловлені зауваження відтворюють творчий характер роботи, суттєво не впливаючи на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження О.М. Рокунець-Сорочан та характеризують значну складність досліджуваної проблематики.

5. Микола ЛАХИЖА, доктор наук з державного управління, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», професор кафедри публічного управління, адміністрування та права. Відзначив високий рівень та достатню кількість публікацій у наукових виданнях, вказав на актуальність дослідження, послідовність авторки у викладенні теоретичного матеріалу, високий рівень обґрунтування висновків дисертаційного дослідження. Тема роботи, мета і завдання сформульовані коректно, науково обґрунтовано та виважено.

Оцінююче в цілому позитивне представлене дисертаційне дослідження, вказав на окремі дискусійні положення дисертації та висловив такі зауваження та пропозиції:

1. Позитивно оцінюючи авторське прагнення до вироблення пропозицій щодо удосконалення державно-громадської взаємодії в Україні на основі іноземного досвіду, що особливо помітно з розділу III, варто зауважити, що актуальність дослідження можна було б посилити за рахунок звернення до аналізу впливу війни та специфіки державно громадянської взаємодії питань реалізації державної політики в сфері охорони здоров'я в умовах воєнного стану і відбудови. Зокрема, важливою практичною проблемою є комунікативна політика та практика Міністерства у справах ветеранів та його структур на регіональному рівні, взаємодія державних медичних структур з ветеранськими організаціями тощо. Повчальним є волонтерський рух під час війни – забезпечення лікарень медикаментами та обладнанням тощо. Такий підхід варто було б зафіксувати у плані та завданнях дослідження. Доцільним видається також поглиблення аналізу впливу диджиталізації на державу, суспільство та медичні установи, що вимагає нових підходів до забезпечення взаємодії. Доцільно було б

показати взаємодію МОЗ і недержавних організацій у впровадженні електронної системи охорони здоров'я eHealth.

2. У розділі II авторка робить перелік нормативно-правових актів, а у висновках до розділу пише «Аналіз нормативно-правових актів України продемонстрував, що про державно-громадську взаємодію з питань реалізації державної політики в сфері охорони здоров'я йдеться у наступних документах» - і робить їх перелік. На наш погляд, доцільно було зробити порівняльний аналіз та показати напрями удосконалення цих нормативно-правових актів з точки зору регламентування взаємодії держави та громадськості у сфері охорони здоров'я.

3. Намагаючись узагальнити наявні теоретичні підходи, авторка пише: «Концептуальні погляди на проблематику державно-громадської взаємодії як в українській, так і в зарубіжній науці різнобічні. Відсутні чітко оформлені, визнані всіма концепції або теорії. У самому визначенні взаємодії (як міжгалузевої науково-прикладної категорії) відсутнє чітке розуміння сутності взаємодії, її форм, методів, принципів. Різняться погляди на формування державної політики в сфері охорони здоров'я і визначення її сутності». Відсутність єдиного визначення дефініції «взаємодія» як в зарубіжній, так і в українській науці авторка констатує і у висновках до першого розділу (с. 95). На нашу думку, різноманітність наукових підходів та концепцій у науці є нормальним явищем, що дозволяє бачити проблему з різних точок зору. Переконавання у безумовній правильності однієї концепції відкидає необхідність наукових дискусій і знижує цінність попередніх наукових досліджень.

4. На наш погляд, для читача було б дуже важливо бачити графічні ілюстрації положень дисертації. Зокрема, доцільно було б зобразити графічно авторські узагальнення та пропозиції, наприклад: розроблену авторкою класифікацію категорії «взаємодія» (с. 48-49); аналіз видів партнерства у сфері охорони здоров'я (с. 92-94 дис.); класифікацію ключових показників ефективності (КРІ) державно-громадської взаємодії; цілісний алгоритм взаємодії з донорами, який відображає логіку процесів, визначає процедури залучення, координації, впровадження та моніторингу донорських ініціатив тощо. На жаль, автор обмежується лише одним рисунком (с.224 дис.).

Висловлені зауваження та пропозиції мають дискусійний та рекомендаційний характер не знижують загальної позитивної оцінки та значущості дисертаційної роботи, яка в межах визначеної мети та завдань є цілісним дослідженням актуальної теми.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 (п'ять) членів ради,

«Проти» немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Оксані РОКУНЕЦЬ-СОРОЧАН ступінь доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Наталія ДРАГОМИРЕЦЬКА